

ELS CAMINS DE SANT MIQUEL DE MONTCLAR

- 1 *De les Piles, Biure a Sant Miquel de Montclar*
- 2 *De Montbrió de la Marca a Sant Miquel de Montclar*
- 3 *De Pontils a Sant Miquel de Montclar*

... a peu

... en BTT

Nota: Tota descripció fixada en un mitjà escrit, queda limitada en un espai i en un temps concret. La pròpia evolució del paisatge i l'activitat humana faran que algunes de les explicacions puguin perdre vigència en el decurs del temps.

Crèdits:

Text: Enric Fonts

Assessorament lingüístic: Pep M. Canela

Fotografies: Enric Fonts i arxiu fotogràfic del Consell Comarcal de la Conca de Barberà

La Ruta del Cister és una teranyina de petites rutes que encanten a qui les visita, una d'aquestes és la ruta que us proposem de Vimodó a Vilanova de Prades passant pel municipi de Vallclara.

Aquesta guia vol esmentar les possibilitats turístiques d'una de les zones més privilegiades de la Conca de Barberà per la seva proximitat al monestir de Poblet, conjunt cistercenc habitat més gran d'Europa, declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO el 1991 i una de les tres joies monàstiques de la Ruta del Cister. Per la seva ubicació al peu del bosc de Poblet - muntanyes de Prades, es considera una de les zones més riques en geologia, vegetació i fauna de Catalunya.

Concretament aquesta excursió que us proposem a peu o en BTT, circulant pausadament, és per contemplar el paisatge de les vinyes en la seva màxima esplendor, el canvi de colors al llarg de les estacions i el paisatge dels castanyers daurats durant la tardor. La castanya de Vilanova de Prades és un fruit de reconegut prestigi. En aquesta vila, l'últim cap de setmana d'octubre s'hi celebra la tradicional festa de la castanyada.

El seu silenci ajuda a relaxar-se i a passar un bon cap de setmana descansant i gaudint de l'hospitalitat de la seva gent amb infraestructures adients com el càmping, els hotels o les cases de turisme rural que hi ha disseminades.

És una bona experiència i una recomanació feta als amics.

David Rovira i Minguella
*President del Consell Comarcal
de la Conca de Barberà*

1.- DE LES PILES, BIURE A SANT MIQUEL DE MONTCLAR

ITINERARI

Les Piles (681 m). Municipi de la Conca de Barberà situat a la banda nord-est de la comarca, al sector segarrenc. És drenat per nombrosos torrents i barrancs tributaris del Gaià. Formen part del municipi les pedanies de Biure de Gaià, Guialmons, Sant Gallard i Figuerola, les quals conserven nombrosos monuments romànics.

La majoria de les cases tenen les façanes de pedra i han estat arreglades amb molt d'encert. Com tots els pobles de caràcter segarrenc, els seus camps són destinats al conreu de cereals.

De l'antic castell, documentat ja el 1057, només se'n percep la seva posició elevada en el petit turó que domina la població, ja que actualment no és més que una casa sense cap característica definitiva ni cap element medieval ben configurat.

El poble de les Piles disposa del servei de cases rurals, casa de colònies i agrobotiga.

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.00	0.00	Comencem l'excursió al carrer de la Font cantonada amb el carrer Major per sota de la qual circula el curs de la rasa de les Piles. Aquesta abans d'amagar-se, forma un bell estany ombrejat per alterosos pollancre. Agafem el carrer Major i pugem lleument tot passant per davant la façana de la Casa de la Vila i l'església, que són a tocar. A l'altre costat de carrer tenim l'edifici del Centre Cívic. Passat aquest decanem a l'esquerra pel carrer de l'ermita de Santa Eugènia, que baixa. Al fons trobem la Font, una mica més ensorrada que el carrer. Anem a trobar el camí rural asfaltat de Pontils, just al davant d'un transformador d'electricitat, i el prenem cap a la dreta, de pujada cap a l'ermita. A mà dreta, una mica separada del camí, resta la casa de colònies Món Serè.	0,000	0,000
0.03	0.03	<p>Ermita de Santa Eugènia. Davant de l'escalinata agafem el camí de Biure que surt per la banda del sol ixent, a l'esquerra de l'ermita. Immediatament al seu darrere un camí, per la dreta, porta a les granges del Vador. Nosaltres travessem un petit tàlveg. Pel nord-est esguardem Guilmons; al seu darrere, enfilat en un turó, ens vigila Aguiló i enmig dels dos pobles resta amagada Santa Coloma de Queralt. L'antic camí de Biure es va obrint pas entre les parades de cereals ben delimitat pels esbarzers, coscolls, aranyoners, esparregueres, etc. Aquest és l'hàbitat ideal de molts ocells els quals podrem veure i sobretot sentir si no fem soroll.</p> <p>Aviat passem una altra clotada, aquesta més pronunciada que l'anterior. Enfront, cap al sud, crida l'atenció l'ermita de Sant Miquel situada al cim del carener, objectiu d'aquesta excursió. Anem deixant entradors a les parades d'ambdós costats.</p>	0,250	0,250
		 <p><i>Font de les Piles</i></p>		
0.10	0.13	<p>Cruïlla. Una vegada superada la pujada, arribem a una cruïlla on agafem la branca de l'esquerra. Uns metres més enllà deixem un caminal a l'esquerra. Planegem una mica i aviat tornem a davallar per creuar una rasa. De tant en tant trobem alguns roures, alzines i pins escampats aquí i allà que no arriben a formar un bosc.</p>	0,950	0,700
0.07	0.20	<p>Bifurcació. Anem cap a la dreta i creuem la rasa. Atenció! Si ha plogut molt, es forma un gran toll amb molt de fang que pot dificultar-nos el pas. A l'esquerra hem deixat l'entrador als conreus.</p>	1,450	0,500

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.02	0.22	Carretera TV-2014 d'accés a Biure. Decantem a l'esquerra i continuem per la via asfaltada fins al poble, abans però creuem el torrent del Falç i el de Biure.	1,550	0,100
0.04	0.26	Biure de Gaià (650 m). La carretera acaba a l'entrada del poble. De tota manera per l'esquerra un camí rural asfaltat, per on passa el PR-C-21, comunica amb Pontils. Atenció si el volguéssiu seguir perquè està molt transitat pels camions que van a les pedreres. Nosaltres anem cap a la dreta pel costat del riu de Biure i les cases del poble. Trobem una creu de terme i diversos senyals que indiquen la direcció de Sant Miquel de Montclar. Nosaltres continuem pel carrer de l'Escaleta que puja. Podem continuar pel tram pavimentat, que fa volta, o bé anar per les escales que passen entre les cases i el rocam. Biure de Gaià. Poble agregat al municipi de les Piles, situat a la vora del riu de Biure i al peu dels conglomerats del Montclar. És presidit pel castell, bastit al segle XI, el qual ha sofert moltes reformes que li donen l'actual aspecte de palau. Resten, però, el perímetre de muralla superior i el sistema d'accés fortificat originals. No disposa de cap mena de servei turístic.	1,850	0,300
0.04	0.30	Castell de Biure. Som al capdamunt del poble. A mà esquerra tenim l'entrada a l'impressionant castell i a la dreta unes pallisses amb les corresponents eres i el dipòsit d'aigua. S'acaba el ferm pavimentat. Continuem per una ampla pista de terra rogenca que puja suaument i entrem al bosc. 	2,200	0,350
0.08	0.38	Bifurcació. Prosseguim pujant per la dreta. La pista de l'esquerra se'n va cap al mas Querol. Fem 200 metres mal comptats i trobem una altra bifurcació on procedim com en l'anterior.	2,820	0,620
0.07	0.45	Bifurcació. Tornem a decantar per la pista de la dreta, que va pujant de valent. La branca de l'esquerra va a morir al peu d'una torre d'alta tensió. Passem una estona per l'obaga però aviat anem pel llom carener entre parades de sembradura i clapes de bosc.	3,390	0,570

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.12	0.57	<p>Sender. Deixem la pista ampla que continua amunt cap al coll dels Clots on s'ajunta amb el camí del coll de Puig de Gaigs. Nosaltres enfilem el senderó de l'esquerra, pel llom de la muntanya cap al sud, en direcció a la Cogulla del Maió. Pugem decididament.</p> <p><i>Riuet de Biure</i></p>	4,320	0,930
0.09	1.06	<p>Cim de la Cogulla del Maió (928 m). El sender continua per la cresta, ara més planer.</p>	4,795	0,475
0.02	1.08	<p>Collet de la Cogulla (926 m). Per la dreta hi arriba un carrerany que puja des del coll del bosc del Maiet. Per aquí segueix el PR-C 21 en direcció a Montbrí de la Marca. Nosaltres continuem trescant carena enllà cap a l'ermita de Sant Miquel que ja tenim a un cop de pedra.</p>	4,890	0,095
0.04	1.12	<p>Bifurcació. Pugem per l'esquerra cap al castell i l'ermita de Sant Miquel. El senderó de la dreta, més planer, passa a sol ponent del castell i va directe al cim del Montclar on veiem el vèrtex geodèsic.</p>	5,210	0,320
0.02	1.14	<p>Castell i ermita de Sant Miquel de Montclar (947 m). Passem entre les restes de la torre del castell i el campanaret d'espadanya de l'ermita. La porta és encarada a migdia i l'absis s'arrapa a les parets del Relliscall del Cavall.</p> <p>Continuem pel sender fins al cim del Montclar, abans, però, trobem un corriol a l'esquerra que puja de Pontils.</p>	5,290	0,080
0.04	1.18	<p>Cim de Montclar (948 m) culminat pel vèrtex geodèsic.</p> <p>Veure explicacions sobre el castell i l'ermita a la pàgina 16.</p>	5,540	0,250

2.- DE MONTBRIÓ DE LA MARCA A SANT MIQUEL DE MONTCLAR

ITINERARI

Montbrió de la Marca fou agregat al municipi de Sarral el 1972. És situat a la solana d'un turó presidit per l'església barroca de Sant Llorenç i les restes de l'antic castell, el qual s'esmenta ja el 1075. Formà part de l'orde dels templers, dins la comanda de Barberà; quan s'extingí l'orde passà als hospitalers.

Al seu voltant trobem conreus de vinya, cereals i, presencialment, algun ametller, alternant amb clapas de boscos de pi i roure.

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.00	0.00	Montbrió de la Marca (610 m). Ens situem a la plaça Major; on hi conflueixen diversos carrers que pugen o baixen i reparteixen les cases per la solana del turó on s'assenta aquest bonic poble. En aquesta plaça tenim un restaurant i un petit bar. Comencem a caminar pel carrer de l'Església, cap a l'est. Es deixa, a la dreta, l'accés de baixada cap a una ampla esplanada que fa de pàrquing. Per aquí segueixen els senyals del GR 175 de la Ruta del Cister cap a Santes Creus la qual travessa la serra del Comaverd, que veiem al sud.	0.000	0.000
0.02	0.02	Bifurcació. Agafem el camí de terra de la dreta que planeja, per la solana, cap al collet. Abandonem la branca pavimentada que puja cap a l'església de Sant Llorenç i la Torre que culminen el turó i presideixen el poble. Anirem seguint durant tot el trajecte els senyals blancs i grocs del Petit Recorregut PR-C 21.	0,100	0,100
0.03	0.05	Collet i cruïlles. Arribem al collet on fan cap diverses pistes. Nosaltres prosseguim recte en la direcció NE, ara per l'obaga de la muntanya. El camí de la dreta, dit del Pla del Batlle, puja a la serra del Comaverd. Endarrerere, a l'esquerra, en deixem dos més, un que baixa del castell per l'obaga del turó, i l'altre que s'enfonsa cap a la clotada de Darreres. Des del coll podem veure les fondalades al peu del poble cobertes per camps de vinya i cereal. Transcorreguts cinquanta metres escassos trobem una bifurcació i ens decantem pel camí planer de la dreta i, vint metres més endavant, en trobem una altra on anem cap a l'esquerra. Sempre caminarem per la pista més fressada de terra vermellosa.	0.300	0.200

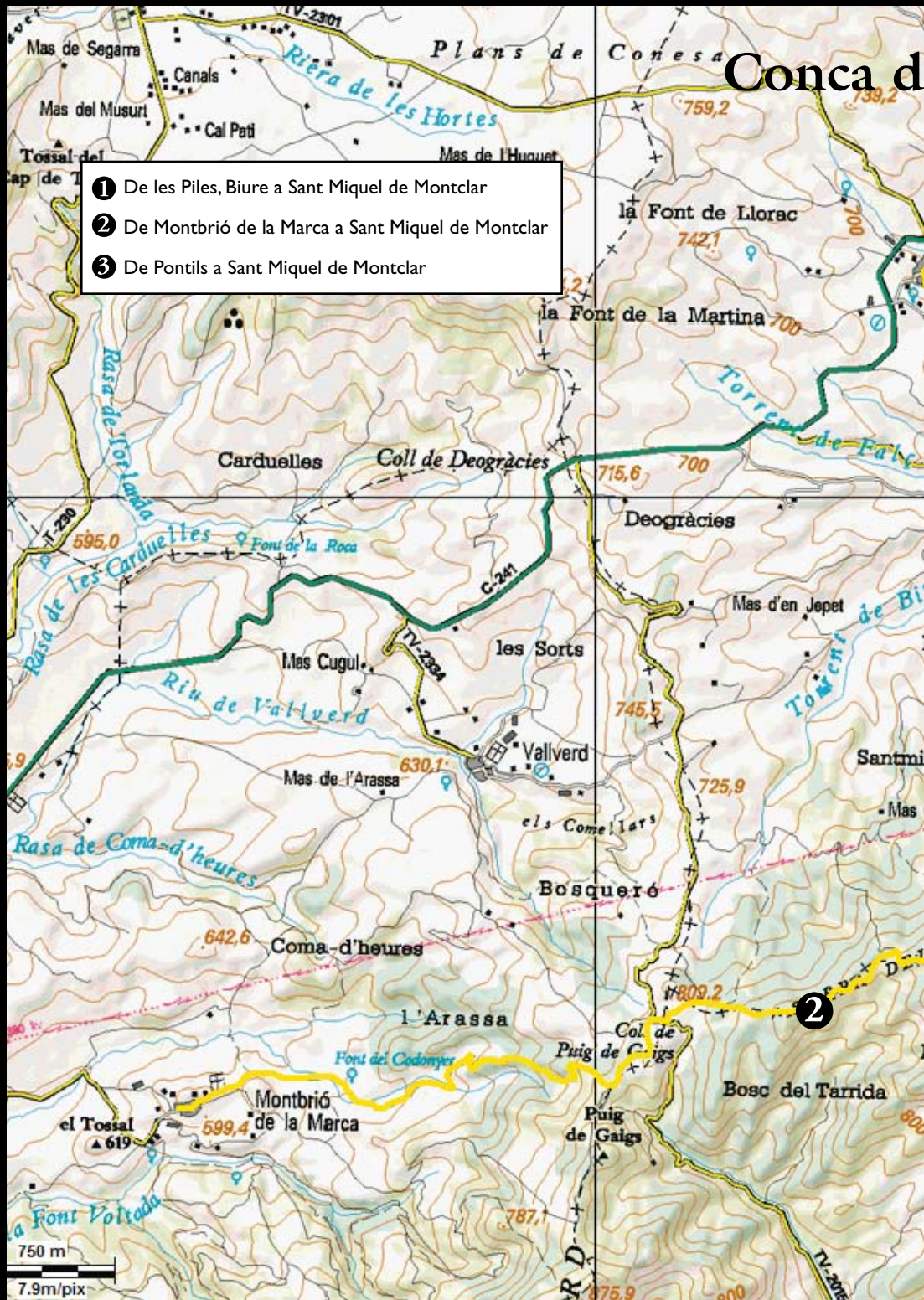

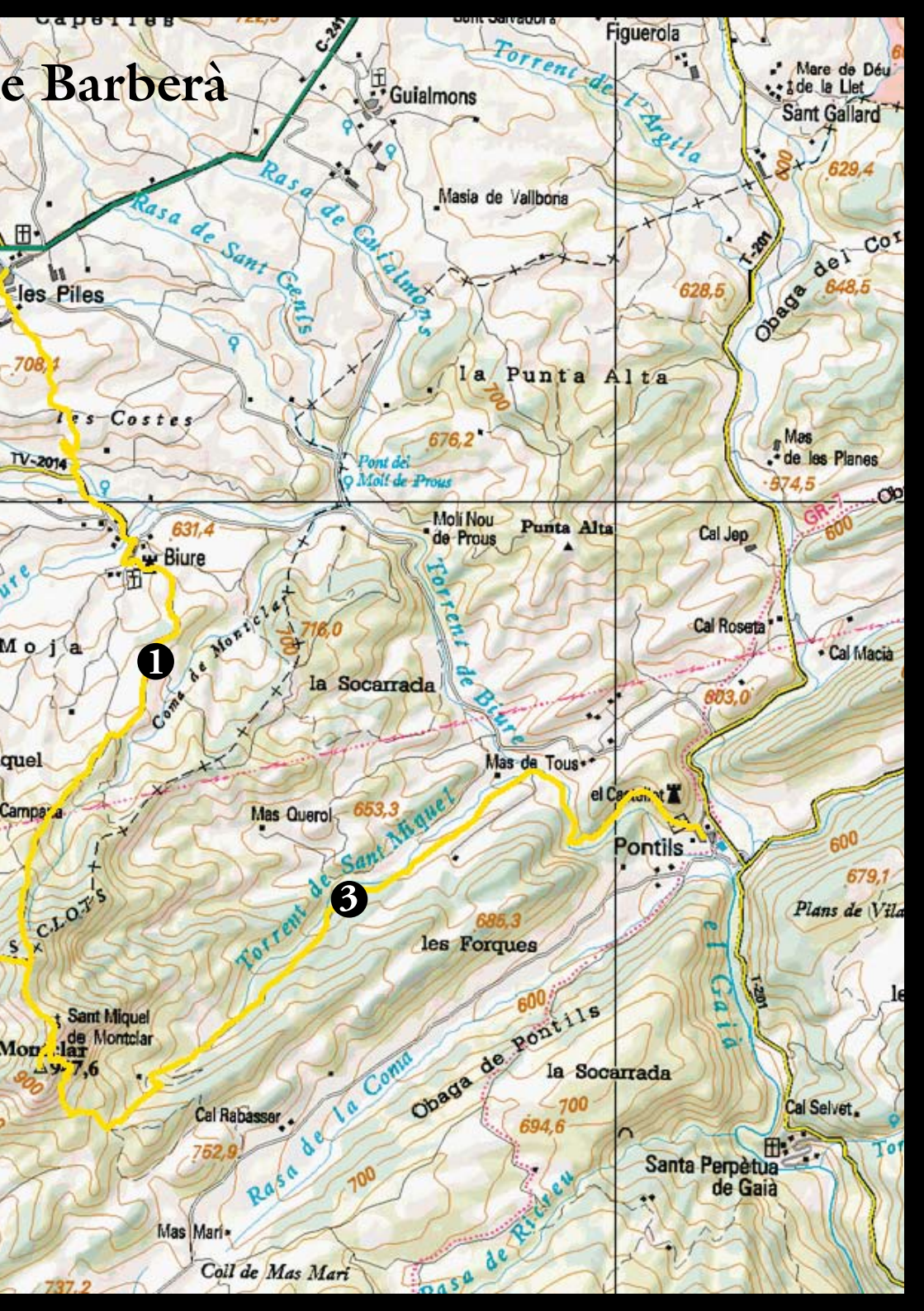
Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.04	0.09	Derivació. Seguim la direcció est i abandonem la pista de l'esquerra que duu a les parades. Poc més enllà passem a tocar d'un registre de la canalització d'aigües i tornem a deixar un altre camí de conreus a l'esquerra.	0.600	0.300
0.04	0.13	Font del Codonyer. A la vora de la pista. Està molt ben arreglada per a fer-hi berenades. Continuem per la mateixa pista, sense desviar-nos de la direcció est. Seguim la rasa que aviat travessem. Altres camins vénen a enllaçar amb aquest per on caminem. El ferm comença a ser més pedregós.	0,900	0,300
				
0.07	0.20	Entrador a una parada d'ametllers. Ens queda a la dreta i fa pujada.	1,400	0,500
0.03	0.23	Bifurcació. Ens desviem cap a l'esquerra, nord-est. El camí que segueix enfront arriba fins als conreus que ocupen l'extrem de la clotada. Fets 25 metres el PR-C 21 s'emparra pel terraplè de la dreta i segueix per un corriol pel mig del bosc per fer dreuera. La pista també comença a pujar fort fent una ziga-zaga. En el segon revolt hi arriba el sender amb el PR, llavors tornen a seguir junts pujant. Nosaltres podem anar pel que ens vagi més bé. Ara el camí està força malmès per la pluja. Enrere hem deixat els conreus per entrar al bosc de pins, roures i boix. Sortim del fons de la clotada i anem pel llom, amb boniques panoràmiques de la Conca i les muntanyes del voltant. Comencem a prendre contacte amb els conglomerats del Montclar.	1,600	0,200
0.22	0.45	Pista carenena (788 m). Arribem a una pista travessera que segueix la carena. Ens hi incorporem i l'agafem cap a l'esquerra, al nord-est. Per la dreta la pista careneja cap al puig de Gaigs i del Comaverd, i el Cogulló. Enfront en surt una de poc visible que baixa a la carretera i al mas del Franquesa.	3,000	1,400
0.06	0.51	Carretera de Vallespinosa al coll de Deogràcies. La seguim 50 metres cap a la dreta.	3,550	0,550
0.01	0.52	Coll de puig de Gaigs. Torcem a l'esquerra per un camí que neix al mateix coll. Passem entre el sembrat i el bosc, que aviat serà omnipresent. Abandonem la carretera que continua fins al poble de Vallespinosa el qual dista uns 4 quilòmetres d'aquí. La ruta, molt àeria, passa per dalt de la serra dels Clots la qual cosa ens permet albirar bells paisatges a banda i banda.	3,600	0,050

Conca d'

- 1 De les Piles, Biure a Sant Miquel de Montclar
- 2 De Montbrí de la Marca a Sant Miquel de Montclar
- 3 De Pontils a Sant Miquel de Montclar

e Barberà

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.25	1.17	<p>Coll del bosc del Maïet. Hi compareixen diversos camins. Aquells per on hem vingut nosaltres, un de paral·lel al nostre que és el de Biure de Gaià, un altre, enfront, que baixa decidit i també duu a Biure i un, ple de pedruscall, que puja cap a la dreta. Nosaltres agafem aquest darrer o bé la sendera que neix al seu costat i també puja molt costerut. No gaire més amunt, la pista s'acaba i només continua el sender que remunta el contrafort del Montclar. El terra és de conglomerat descompost i solament hi creixen mates baixes, de soques recargolades per les inclemències del temps, de boix, savina, garric, romaní..., i diminuts roures i pins, que cobreixen, allà on la duresa de la roca els permet arrelar, les parts més elevades de la muntanya.</p> <p><i>Caren Puig de Gaigs</i></p>	5,400	1,800
0.07	1.24	<p>Collet a la carena (924 m) entre la Cogulla del Maió i el puig on s'alcen l'ermita i el castell de Sant Miquel. Hi trobem un senderó de carena que seguim cap a la dreta de cara a l'ermita que ja tenim a un cop de pedra. Aquí deixem les marques del PR, que hem seguit des de l'inici de l'excursió, i que se'n van pel sender de l'esquerra cap a Biure.</p> <p>Dalt al coll tindrem als peus la clotada de Sant Miquel, més enllà la vall de Sant Magí de la Brufaganya i al seu darrere una bonica estampa de les muntanyes de Montserrat.</p>	5,750	0,350
0.05	1.29	<p>Bifurcació de senders. Pugem cap a l'esquerra per tal de visitar l'ermita i el castell. Si es continua recte, es va directe al cim del Montclar on ressalta el vèrtex geodèsic, a sol ponent de la torre.</p>	6,070	0,320
0.01	1.30	<p>Ermita i castell de Sant Miquel de Montclar (947 m). Passem entre el campanar d'espadanya de l'església i les restes de la torre circular del castell. Baixem lleument i trobem el sender, a l'esquerra, que puja de Pontils. Continuem cap al cim.</p>	6,150	0,080
0.04	1.34	<p>Cim del Montclar (948 m). El corriol s'acaba al mateix vèrtex barrat pels espadats.</p> <p>Veure explicacions sobre el castell i l'ermita a la pàgina 00</p>	6,400	0,250

3.- DE PONTILS A SANT MIQUEL DE MONTCLAR

ITINERARI

Pontils és el cap de l'antic terme de Santa Perpètua de Gaià. Situat a l'extrem de la Conca de Barberà, a la confluència del riu Gaià amb el riu de Biure i el torrent de Sant Magí, a l'ombra del turonet del Castellot. Dins al seu terme aplega els pobles de Montalegre, Santa Perpètua de Gaià, Seguer, Vallespinosa, Valldepèreres i Viladepèrdius; el despoblat de Rocamora i el santuari de Sant Magí de la Brufaganya, molt concorregut per devots i pelegrins en busca de les seves aigües miraculoses.

El terme, molt accidentat, és ocupat, bàsicament, per camps de cereals i bosc. Molt proper al poble hi ha una pedrera dedicada a l'extracció d'àrids.

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.00	0.00	<p>Pontils (550 m). Partim de la plaça Major, situada a recer de l'església gòtica de la Nativitat de la Mare de Déu i envoltada de cases amb pedrisos que conviden al repòs. Anem cap al nord pel carrer Major i passem per davant la portalada romànica de l'església. El carrer s'acaba davant d'una típica masia catalana, llavors girem a l'esquerra, entre aquesta i un magatzem de formigó. Continuem per la vora del marge per un viarany que s'enfila cap al turó del Castellot. Fem una giragonsa i anem a tocar del dipòsit d'aigua del poble.</p> <p>A mà esquerra ens queden uns prats on pasturen vaques. La muntanya està ocupada per bosc de pins i roures.</p>	0.000	0.000
0.03	0.03	<p>Bifurcació. Continuem cap al NW, per la sendera de l'esquerra. Hem d'obrir, i tornar a tancar, el filat elèctric. Som dintre el domini de les vaques. La branca de sender de la dreta puja cap al cementiri i les restes del castell de Pontils. Si volem arribar-nos-hi, l'hem de seguir fins al davant de la porta del fossar. Allà traspasarem dos filats i agafarem un corriol pujadís en direcció nord que, en qüestió de 10 minuts escassos, ens durà fins al cim del turó del Castellot (645 m) on es troben escampades, pel mig de l'arbrat, les restes del castell de Pontils. Des de dalt gaudirem d'una vista superba i ens adonarem de la posició estratègica d'aquesta fortificació. El descens fins a la bifurcació és pel mateix sender de pujada.</p> <p>El castell de Pontils s'esmenta ja a finals del segle X. Es troba situat a sobre del turó del Castellot des d'on controla el pas estratègic de l'estret del Gaià, l'únic camí natural –a part del coll de Cabra- entre el Camp de Tarragona i la Baixa Segarra. Té comunicació visual amb els castells de Queralt, Santa Coloma, Santa Perpètua, Montclar i Montagut</p>	0,200	0,200

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.03	0.06	Pas del crestell carener. El corriol s'ha enfilat una mica per superar l'estret del riuet de Biure, que veiem a sota els peus. La resclosa provoca dos bells tolls i un bonic saltant d'aigua. Continuem planejant una mica i aviat descendim fins al llit del riuet.	0,340	0,140
0.04	0.10	Riuet de Biure, camí carreter. Hem arribat a tocar del minso cabal del torrent de Biure. Trobem un camí carreter, un xic desdibuixat, el qual seguim cap a la dreta (SVV), contra corrent. Aigües avall arriba fins a la resclosa, a tan sols dos minuts. Val la pena d'anar-la a veure, perquè l'indret és d'una bellesa paradisiaca.	0,690	0,350
				
0.06	0.16	Tanca de filferro. La creuem i continuem pel mateix camí, ara molt més fressat.	1,110	0,420
0.02	0.18	Riuet de Biure. El traspassem a gual per damunt d'unes pedres. Uns metres més endavant deixem a la dreta un braç de camí que torna a creuar el rierol. També a la dreta, dalt la muntanya, hi veiem la masia de cal Tous.	1,215	0,105
0.04	0.22	Cruïlla de pistes (569 m). Agafem el camí del mig, anomenat de les Torres, cap al sud-oest. Es remunta, contracorrent, el torrent de Sant Miquel per l'obaga. La pista d'enfront, que segueix per la vora de l'aigua, va a trobar la carretera de Biure. La de més a l'esquerra se'n va cap a les parades de sembrat del Clot del Trumfo. Anem encarats a la mola de conglomerat del Montclar, entre camps de sembradura i clapes de bosc. Fets tres-cents metres passem a tocar d'un petit aixopluc i dos-cents metres més enllà, deixem a l'esquerra l'entrantor a una parada.	1,530	0,315
0.23	0.45	Derivació. Decanem per la pista de la dreta i abandonem la de l'esquerra. A l'altre vessant del torrent, sobre un turó, ens vigilen les restes del mas Querol.	2,985	1,455

Temps parcial	Temps total		km totals	km parcials
0.19	1.04	<p>Bifurcació. Seguim pujant per la dreta, ara de manera més decidida. Som molt a la vora del llit del torrent. Al cap de dos-cents metres mal comptats trobem, a la dreta, un camí poc marcat que duu a una pallissa. La pista serpenteja i s'emparra per la clotada cada vegada més estreta. A mesura que avancem el bosc va guanyant terreny als conreus.</p>	4,110	1,125
0.10	1.14	<p>Collet de Sant Miquel (774 m). Pista travessera. Ens incorporem a aquesta pista cap a la dreta, nord-oest, de cara al rocam.</p>	4,720	0,610
0.04	1.18	<p>Esplanada. La pista acaba en una esplanada. Continuem pel viarany que neix allí mateix i es dirigeix cap al nord tot plantant cara a la muntanya que se'ns presenta esquerpa.</p> <p>El senderó, molt sàviament, supera el cingle dels contraforts del Montclar per un pas de grau molt aeri, però sense cap dificultat ni perill per al caminant.</p> <p>El terra és de conglomerat descompost i solament hi creixen mates baixes, de soques recargolades per les inclemències del temps, de boix, savina, garric, romaní..., i diminuts roures i pins, que cobreixen, allà on la duresa de la roca els permet arrelar, les parts més elevades de la muntanya.</p>	4,965	0,245
0.13	1.31	<p>Sender de la carena (932 m). Cap a la dreta, enfront, s'arriba al castell i l'ermita de Sant Miquel de Montclar, que tenim a un cop de pedra. Per l'esquerra anem al cim del Montclar on hi ha el vèrtex geodèsic. Tenim als peus la clotada de Sant Miquel, més enllà la vall de Sant Magí de la Brufaganya i al seu darrere una bonica estampa de les muntanyes de Montserrat.</p>	5,605	0,640
0.01	1.32	<p>Ermita i castell de Sant Miquel de Montclar (947 m). Continuem pel sender cap al nord i ens trobem les restes del castell i l'ermita restaurada. Aquest corriol segueix carenejant fins a un collet on es divideix cap a Biure i, pel coll de Puig de Gaig, cap a Montbrió de la Marca i Vallverd.</p>	5,660	0,055
0.05	1.37	<p>Cim del Montclar (948 m). El corriol s'acaba al mateix vèrtex barrat pels espadats.</p> <p>Veure explicacions sobre el castell i l'ermita a la pàgina 16.</p>	5,910	0,250

ERMITA DE SANT MIQUEL DE MONTCLAR

CASTELL DE MONTCLAR

De l'antic castell del Montclar, edificat ja a principis del segle XI, tan sols en resta la fonamentació d'una torre circular. A causa de la fàcil erosió del sòl de conglomerat de la serra no s'ha conservat cap altra de les dependències que devia tenir.

Ermita de Sant Miquel de Montclar. Es tracta d'una petita església romànica, segurament la mateixa que posseïa el castell, d'una sola nau amb coberta de volta de creueria, absis semicircular a llevant i campanar de cadireta als peus de la nau. Es troba situada enmig de la carena del Montclar i dedicada, com gairebé totes les esglésies dels castells de la Reconquesta, a Sant Miquel. Ha sofert diverses modificacions i darrerament ha estat restaurada.

De l'ermita s'expliquen moltes històries i llegendes. Una d'elles diu que: tocant a l'altar hi havia una famosa llàntia en la qual mentre es deia la missa major hi ficaven l'oli. El que cremava durant la missa tenia la virtut de curar la sordera a la primera untada.

També es conta que sota l'esglesiola, per la banda de Pontils, hi ha un petit solc en l'espadat anomenat la Relliscada de Sant Miquel. Hom diu que és un senyal de la ferradura del cavall que duïa el sant, el qual s'estava a la capella del castell de Queralt i, com que no volia romandre-hi, en fugí fent un salt, per damunt de la vall del Gaïà, i anà a petar de potes contra el cingle del Montclar.

Cada d'any pels volts de Sant Miquel, el vuit de maig, s'hi celebra un aplec on acudeixen veïns dels pobles del voltant i pugen el sant en romeria.

Des del cim del Montclar, el més al sud de l'allargassada carena, s'atalaien àmplies panoràmiques: a migdia tenim, en primer terme, el puig Cristià, al costat del qual s'obre pas el torrent de Comadevaques, on sobresurt la silueta de les torres del castell de Saburella, al seu darrere la plana del Camp de Tarragona i a l'horitzó la Mediterrània. Al sud-est destaca el con de Montagut i la serra d'Ancosa, al sud-oest les característiques siluetes del tossal Gros i la Cogulla de Miramar. A tramuntana veiem, allí mateix, la torre i l'ermita de Sant Miquel arrapada a les roques del Relliscall del Cavall. Per darrere seu treu el cap Santa Coloma de Queralt que presideix l'altiplà de marcat caràcter segarrenc. A la llunyania la barrera del Pirineu. Cap a l'est s'obre l'àmplia vall de Sant Magí de Brufaganya i per sobre seu el muntanyam de Montserrat. Per ponent s'escampa la Conca de Barberà tacada de pobles i farcida de vinyes. A les serres que l'envolten, hi destaquen els pobles enlairats de Savallà del Comtat, Conesa i Forès. Les muntanyes de Prades tanquen la visió cap a l'est.

Guia de serveis

On dormir i on menjar

LES PILES DE GAIÀ

Cal Biel. Allotjament rural.C. del Torrentet, s/n.Tel. 977 88 05 03

El Pati de Cal Romà. Allotjament rural. C. de Dalt, 11.Tel. 977 88 15 29 / 626 188 906

La Torre de Gualmons. Allotjament rural.Ctra de Sta.Coloma, s/n.Tel. 977 88 05 58 / 646 110 042

Casa de colònies Mòn Serè. C. del Torrentet, s/n.Tel. 977 33 08 16

GUIALMONS (LES PILES DE GAIÀ)

Can Gasol. Allotjament rural.C. Major, 8.Tel. 977 88 15 13 / 696 143 822

SANT MAGÍ DE LA BRUFAGANYA (PONTILS)

Mas Batet. Masia. Sant Magí de la Brufaganya.Tel. 977 88 05 68

VALLVERD DE QUERALT (SARRAL)

Fonda Casa Miret. C.Major, 3.Tel. 977 89 82 34

SARRAL

Restaurant St. Cosme i St. Damià. Av. de la Conca.Tel. 977 89 01 34

Restaurant Casa Imade. Av. de la Conca, 51.Tel. 977 89 01 58

Restaurant de l'Ermita. Ermita dels Sants Metges.Tel. 977 89 02 35

Bar Restaurant El foc de Sant Joan. Av. de la Conca, 36.Tel. 977 89 08 49

Museus

Museu de l'Alabastre. Av.de la Conca, 51. Sarral.Tel. 977 89 01 58

Serveis

Les Piles de Gaià

• Ajuntament de Les Piles. C. Major, 23. Tel. 977 88 10 88

Pontils

• Ajuntament de Pontils. Pl. Jover, s/n. Tel. 977 88 02 02

Montbrió de la Marca

• Ajuntament de Sarraí. Pl. Església, 1. Tel. 977 88 14 63

Oficina Comarcal de Turisme de la Conca de Barberà

Passeig Abat Conill, 9 baixos. 43448 Poblet (Vimbodí i Poblet). Tel. 977 87 12 47

oturconca@concadebarbera.cat

Consell Comarcal de la Conca de Barberà

Palau Alenyà. C. Sant Josep, 18. 43400 Montblanc. Tel. 977 86 12 32

info@larutadelcister.info

Oficina Municipal de Turisme de Santa Coloma de Queralt

Pati del Castell, s/n. 43420 Santa Coloma de Queralt. Tel. 977 88 04 78

of.turisme@stacqueralt.altanet.org

Oficina Municipal de Turisme de Montblanc

Antiga església de Sant Francesc, s/n. 43400 Montblanc. Tel. 977 86 17 33

tur@montblanc.cat

Oficina Municipal de Turisme de l'Espluga de Francolí

Pl. del Milenari, 1. 43440 l'Espluga de Francolí. Tel. 977 87 12 20

tur.espluga@altanet.org

Webs d'interès

www.larutadelcister.info

www.piles.altanet.org

www.ajuntamentsarraí.com

www.concadebarbera.info

www.pontils.altanet.org

CATALUNYA

 Els camins de Sant Miquel de Montclar

CONCA DE BARBERÀ

Consell Comarcal
de la Conca de Barberà

LA RUTA
DEL CISTER
Alt Camp - Conca de Barberà - Urgell

PATRONAT DE TURISME
DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

